

mas antic més amunt de La Vola, entre aquest poble i el límit Osona-Garrotxa.

En fi, *Montecarulli* a Toscana (Pieri, *Top. Arno*, 78). En tot cas no valdria per a *Caraüll* el NP II. *Carullius* (Schulze, 146).

ETIM. No en veig cap de ben convincent.

Però temptegem unes pistes: a) La forma de l'Aude suggeriria alguna var. de *caragol* i també hi tira la variant de 945, quasi la més antiga. Essent aquest un mot pre-romà, amb un gran nombre de variants, i essent ben concebible l'aplicació a les marrades d'un camí o als meandres d'un curs d'aigua, cal deixar aquesta porta oberta; fonèticament una base com -AGOILE ja fora adequada; però totes les variants que aplego en l'article del *DECat* suposen una -K- o -KK- intervocàlica; i allí arribo a la conclusió que potser tot ve de modalitats d'una base KARAKÁUSELI- (excepcions només *καράβολας* usat a les illes de l'Egeu, i un roergat *escarabòl* (p. 553a26, 552a51), massa esporàdic, entre una dotzena de formes oc. dial. amb -c- o -ag-, perquè en puguem fer cas.

b) Potser un nom de planta? El gr. *χαίρεφυλλον*, que ha donat el cat. *cerfull* i oc. *cerfuolb*, fr. *cerfeuille*, em fa rumiar: si el gr. *ἀκρίφυλλον* fou llatinitzat en *ACRIFOLIUM* i aquest ha donat formes romàniques amb la -F- sonoritzada entre vocals (cast. *acebo*, port. *azevinho* i en cat. mateix NLL com *Agrefull* i *Agreüll*, o *grèvol*, *Grevolet*, -solet); i *τρίφυλλον* ha passat al romànic *TRIFŪLUM*, i amb sonorització *trèvol*, cal sospesar, doncs, si una base **CAREFOLIUM*, podia passar a *Caraüll* i fins a *Careguilbes*. De fet, però, no es constaten en romànic més que formes en *CER-* (*DECat* II, 677, *FEW* II, 38, *REW*, 1652); amb llur -b- sonoritzada, i només s'hi acosten el cat. dial. *cerdaboll* i els germ. *kerbel*, *kèrbila* plantes anàlogues al *cerfull*, però sempre hi ha una e: *ce-* o *ke-* pertot. Teòricament podríem imaginar que el diftong *AI*, estrany al llatí, hagués estat simplificat en *A*, com succeeix en bastants germanismes (*REW*, 6123, 3991, 3993a) i fins en algun mot grec o pre-romà (*patge*, *pair*); però ens en desenganya l'absència d'una forma en *CA-* entre les testificades d'aquest nom de planta.

Més arbitraris i imperfectes encara:

Potser *CAPRIFŪLIUM* 'lligabosc' que ha donat el fr. *chevrefeuille*, oc. *cabrefuolb*. ¿Diríem que la -b- es pogué emmudir per dissimilació davant la -f- > -v- següent? Però tampoc entre les variants d'aquest fitònim es comprova (*FEW* II, 308, *REW* 1469) i els casos d'aqueixa dissimilació com *VIVACIUS* > *viat(z)* presenten tots la labial dissimilada entre vocals (no pas davant r). Per als noms en -rull podríem especular sobre una base *CASŪBULA* 'casulla' o 'casull, caseta' que tenim en Gregori de Tours, però no s'hi avé el hiatus *áu*, documentat per les mencions dels Ss. X i XII de *Caraüll*, i postular un **CASABULLA* combinat amb *CUCULLA* fóra massa arbitrari i tampoc s'hi prestarien altres detalls fonètics.

Postular com a base un NP *CALABŌLIU* pot semblar

més atractiu però seria a base d'una combinació no gaire menys arbitrària: encreuament del NP *CALABŌDIUS* —molt documentat a Cat., i font dels NLL *Calabuig* (art. supra) i del leon. *Villacalabuey*— amb un ⁵ *CARCA-VŌLIO*- que sembla indoeuropeu (*qarqabŏlyā* en escrits hispano-àrabs) que ha donat el cordovès *Carcabuey* (V. les cites, s. v. *Carcaixent*).

En conclusió només les pistes a) i b) s'acosten a la versemblança o encoratgen a més especulació en el sentit d'una o l'altra encreuament entre elles? Potser això: una variant de (a) amb la terminació de (b). Potser *caramull* 'cim' o 'apilotament', amb la *m* canviada en -b- o -g- per contaminació de *Agrevull* o alguns altres dels parònims examinats?

Caraussans, V. *Carançà* La *Caravera*, V. apèndix a *La Càrrova*

CARBASI

Poblet agr. a Argençola, entre l'Anoia i Segarra.

PRON. MOD.: *kərbəzi*, oït a Freixenet i a Sta. Col. de Queralt, 1920, Casac.; jo també ho he sentit així, 1956. És errònia i infundada la forma *Carbasí* que he vist en algun escrit (*AlcM* ja l'ha esborrada en la segona edició).

MENTIONS ANT. 1083, G. de *Crebasi* (*Cart. St. Cugat* II, 374); 1129, *Carbesin* (id. III, 90); 1129 «*St. Marie de Carbesini*» (id. III, 89); S. XII, en les llistes de parròquies del bisbat de Vic, p. p. Pladevall (número 161) la més antiga (II) porta *Cerbasin*, el doc. I *Che<r>basin*, en part il·legible, i la darrera (III) *Carbasin*; 1160 *Cherbasin* --- *Cherbasi* --- *Cherbasin* (*Cart. S. C. III*, 197); 1175, Guill. de *Crebassi*; 1181 Pere de *Crebasi* --- Bg. de *Cerbasi*, fratre meo --- *Cerbasi* (bis) (*Cart. S. C. III*, 261, 285); 1187: *Gui. de Cherbavin* (doc. orig. p. p. Udina, *L. Bl. de Stes. Creus*) signa doc. relatiu a Fontscaldes; 1192: «*Si. G. Crebasui* [leg. -sin] (*Cart. Poblet*, 89); 1193 «*homines de Cherbasin*», citats darrere *Padelàs* i *Pertegàs*, i junt amb *Clariana*, *Cabra*, *Montclar*, *Rocafort* i *Ipsa Goda* (MiretS, *TemplH.*, p. 328).

Des de 1200 sobretot com nom de llinatge. 1208: Rd. de *Crebasino* (5 cops), i 1208, 1210 i 1218: *Crebasino* (en tres docs. del *Cart. S. C. III*, 389, 398 i 404); 1238: Guill. de *Crebasino* --- *Si. G. de Crebeyno* (*Cart. S. C. III*, 454-5); el qual torna a aparèixer dos cops amb la grafia *G. de Crebahi* en doc. de 1238 (*Cart. S. C. III*, 464).

De nou NL: 1331: *Ste. Marie de Carbesi* (llista p. p. Junyent, *Misc. Griera* I, 377); 1359: loch de *Carbesi* (*CoDoACA* XII, 53). Sabem que el castell de *Carbasi* ja figura junt amb el de Granyena en un doc. de 1154 extractat per MiretS (*TemplH.*, 267).

Sinopsi fonètica de les mencions antigues: 1) Quant a la posició de la r. a) *Cre-* aa. 1083, 1175, 1181 (bis), 1192, 1208 (cinc cops), 1210, 1218, 1238 (bis). b) *Kerb-*